

STATISZTIKAI JELENTÉSEK
**MEZŐGAZDASÁGI
BIZTOSÍTÁSOK**
2022. év

MEZŐGAZDASÁGI BIZTOSÍTÁSOK

VII. évfolyam • 1. szám • 2023

2023. április 21.

Megjelenik évente

Felelős szerkesztő

Demeter Edit

Szerző

Demeter Edit

demeter.edit@aki.gov.hu

Közreműködő

Áldorfai György

Kiadó

Agrárközgazdasági
Intézet

1093 Budapest, Zsil utca 3–5.

Telefon: +36 1 217 1011

Fax: +36 1 217 8111

www.aki.gov.hu

aki@aki.gov.hu

A kiadvány az Agrárközgazdasági Intézet
által üzemeltetett Agrárstatisztikai Információs
Rendszer adatai alapján készül.

AGRÁRSTATISZTIKAI INFORMÁCIÓS RENDSZER

Friss adatokért kérjük látogasson el az

[ASIR lekérdezhető adatok](#) felületre.

ISSN 1418 2130

A kiadványokkal kapcsolatban részletes
felvilágosítást ad:

Publikációs Csoport – publikacio@aki.gov.hu

Tartalomjegyzék

Összefoglaló	2
Summary	3
Mezőgazdasági biztosítások	4
Az adatfelvétel módszertana	4
A mezőgazdasági biztosítások főbb jellemzői hazánkban	4
A 2022-es év időjárása és hatása a mezőgazdaságra	6
A mezőgazdasági biztosítások alakulása 2022-ben	9
Táblázatok	16

Összefoglaló

A mezőgazdasági díjbevételek összesen 36,4 milliárd forintot (+65,3 százalék 2021-hez képest), a kárkifizetések 52,9 milliárd forintot (+414,1 százalék 2021-hez képest) tettek ki 2022-ben. Magyarországon a gazdálkodók 32,9 milliárd forint feletti növénybiztosítási díjat (+71,4 százalék 2021-hez képest) fizettek be a biztosítók és biztosítóegyesületek részére 2022-ben, amiből 30,7 milliárd forint (a befizetések közel 93,3 százaléka) után kívánták a termelők igénybe venni az utólagos állami díjtámogatást.

A növénybiztosítási ágazat hegemoniája továbbra is fennállt, sőt erősödött, mivel 2022-ben az összbevétel 90,4 százalékát adta ez a szegmens. Az állatbiztosítási ágazat részesedése az összes díjbevételeből 3,1 százalék volt, a vagyon- és felelősségbiztosításoké csökkent (6,5 százalék), míg az erdőbiztosításoké a minimális szinten maradt. A hazai díjtámogatott biztosítási piacon az „A” típusú növénybiztosítás az összes díjtámogatott és a hozzá kapcsolódó kiegészítő biztosítások díjelőírásának 55,7 százalékát (+3,3 százalékpont), kárkifizésének 84,6 százalékát (+40,3 százalékpont) tette ki 2022-ben. A díjtámogatott növénybiztosításból (a kiegészítő biztosítások elhagyásával) a legnagyobb részesedést továbbra is az „A” típusú érte el: a díjbevételek 57,4 százalékát, míg a kárkifizetések 92,2 (36,5 százalékponttal nőtt) százalékát adta.

Summary

Total agricultural premium income amounted to HUF 36.4 billion (+65.3 per cent compared to 2021), while compensation payments amounted to HUF 52.9 billion (+414.1 per cent compared to 2021) in 2022. In Hungary, farmers paid more than HUF 32.9 billion in crop insurance premiums (+71.4 per cent compared to 2021) to insurers and insurance associations in 2022, of which HUF 30.7 billion (nearly 93.3 per cent of payments) was claimed by farmers for ex-post state premium support.

The hegemony of the crop insurance sector continued and even strengthened, as this segment accounted for 90.4 per cent of total receipts in 2022. The share of the livestock insurance sector in total premium income was 3.1 per cent, that of property and liability insurance decreased (6.5 per cent), while that of forest insurance remained at the minimum level. In the domestic premium-subsidised insurance market, crop insurance type A accounted for 55.7 per cent (+3.3 percentage points) of total premiums written in premium-subsidised and related supplementary insurance and 84.6 per cent (+40.3 percentage points) of claims in 2022. Type A continued to account for the largest share of premium-subsidised crop insurance (excluding supplementary insurance), accounting for 57.4 per cent of premiums and 92.2 per cent (up 36.5 percentage points) of claims payments.

Mezőgazdasági biztosítások

Az adatfelvétel módszertana

Az adatszolgáltatás a statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény (Stt.) 26. § alapján kötelező, és a törvény felhatalmazása alapján kiadott Országos Statisztikai Adatfelvételi Programról (OSAP) szóló kormányrendelet szerint történik. Az Agrárközgazdasági Intézet (AKI) által begyűjtött információk a 2022-es évre vonatkozóan a mezőgazdasági biztosításokkal foglalkozó biztosítók és biztosítóegyesületek adatait tartalmazzák. Az adatgyűjtésre 2023-ban már hetedik alkalommal került sor. A kitöltés során a biztosítóknak és biztosítási egyesületeknek a mezőgazdasági biztosítások üzleti adatait kockázati csoportok szerint bontva kellett 2022. évre vonatkozóan megadniuk. Az adatszolgáltatási kötelezettségének minden kijelölt adatszolgáltató eleget tett. A Magyar Nemzeti Bank (MNB) meghatározásaival összhangban a kérdőíven a „Csomagbiztosítások” egy darabnak számítottak, és a termék díjfelosztásakor kapott legnagyobb arányú díjrész szerinti biztosítási kockázati csoporthoz kellett az adatszolgáltatáskor beírni az összeget. A besorolás megtörténte után az adott biztosítások adatai (így a kárfizetése is) egyazon soron kellett, hogy szerepeljenek. Az adatok között csak a termelőkkel közvetlenül kötött biztosításokat kértük feltüntetni, a viszontbiztosításokat nem. Új adatként 2018-tól a biztosítottak számát is meg kellett adniuk adatszolgáltatóinknak. A biztosítók egymástól eltérő nyilvántartási, számbavételi módszert, rendszert használnak, ezért a szerződések darabszáma a biztosítók szintjén valós adat, de nem összegezhető, nem összehasonlítható, így a jelentésben sem szerepeltethető. A biztosításokról szóló statisztikai jelentés 12, Magyarországon mezőgazdasági biztosítással foglalkozó biztosító (4) és biztosítóegyesület (8) adatai alapján készült. Egy biztosító egyesület 2022-ben nem kötött biztosítást a mezőgazdasági termelőkkel, tehát nullás adatszolgáltatást jelentett.

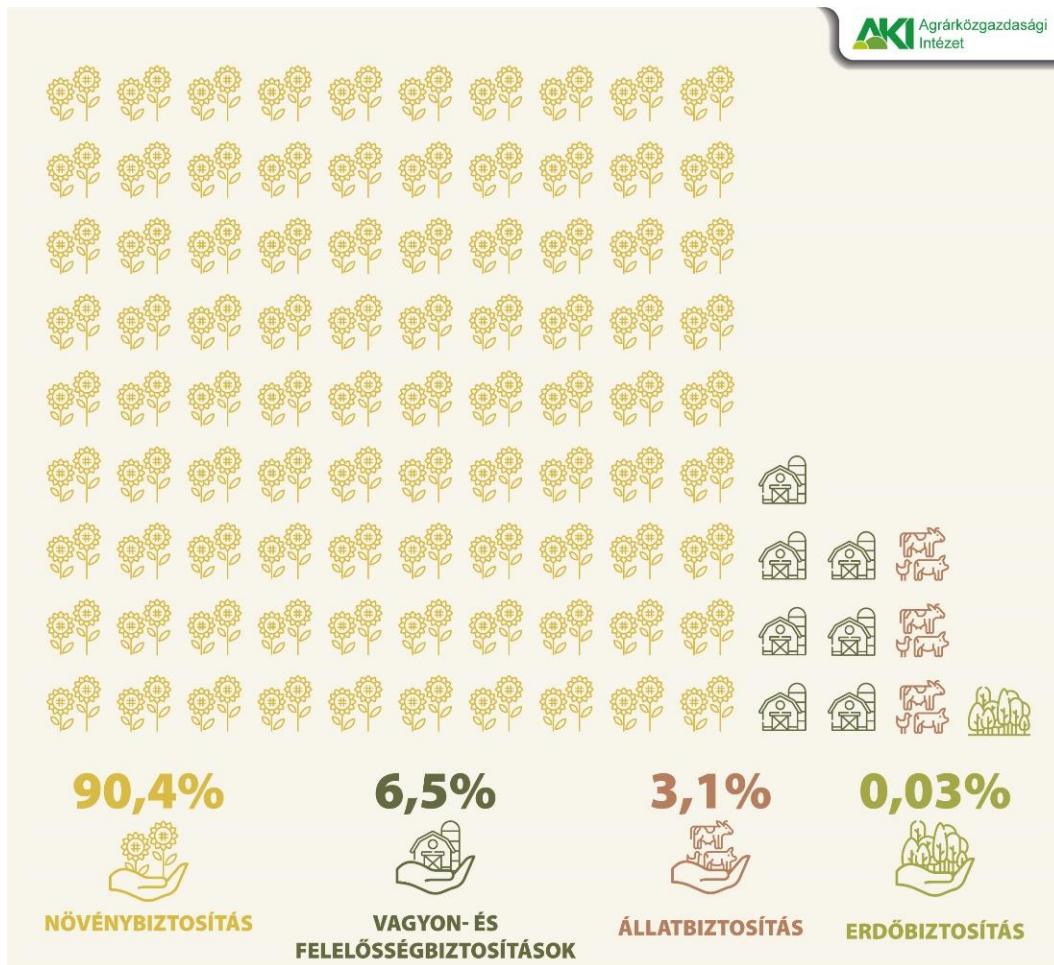
A mezőgazdasági biztosítások főbb jellemzői hazánkban

Magyarországon a gazdálkodók 32,9 milliárd forint feletti növénybiztosítási díjat (+71,4 százalék 2021-hez képest) fizettek be a biztosítók és biztosítóegyesületek részére 2022-ben, amiből 30,7 milliárd forint (a befizetések közel 93,3 százaléka) után kívánták a termelők igénybe venni az utólagos állami díjtámogatást.

Az Agrárminisztérium által elindított agrárkárenyhítési rendszer mellett a termelői öngondoskodás nagyon fontos, mivel így a gazdálkodók a mezőgazdasági biztosítások megkötésével tovább csökkenthetik az időjárási viszonyok negatív hatásait. A díjtámogatott agrárbiztosítási rendszer 2022-ben már tizenegyedik éve működött, amelynek keretében a gazdálkodók a támogatott körbe tartozó biztosítások díjának legfeljebb 70 százalékát utólagos támogatásként visszakaphatják (túligénylés esetén visszaosztásra kerülhet sor). A konstrukció népszerűsége egyre növekszik, különösen közrejátszott ebben, hogy 13 milliárd forintra nőtt a támogatási keretösszeg 2021-től, ami 2022-ben már 14,3 milliárd forint volt. Az agrárbiztosítások piacának alakulásában, fejlődésében jelentős szerepet játszik az igényelhető állami támogatás, mivel a termelők inkább a díjtámogatott konstrukciót választják.

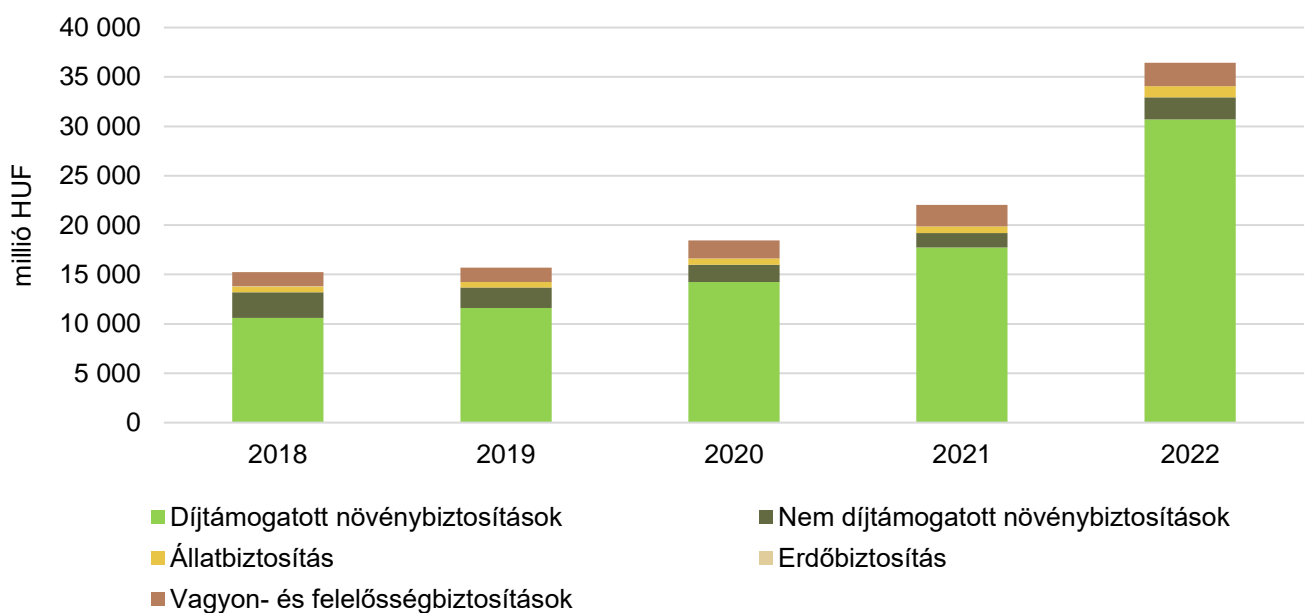
A növénybiztosítási ágazat hegemoniája továbbra is fennállt, sőt erősödött, mivel 2022-ben az összbevétel 90,4 százalékát adta ez a szegmens. Az állatbiztosítási ágazat részesedése az összes díjbevételből 3,1 százalék volt, a vagyons- és felelősségbiztosításoké csökkent (6,5 százalék), míg az erdőbiztosításoké a minimális szinten maradt (1. és 2. ábra).

1. ábra: A mezőgazdasági biztosítások díjbevételének megoszlása Magyarországon 2022-ben

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Osztály

2. ábra: Mezőgazdasági biztosítások díjbevételének alakulása, 2018–2022

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Osztály

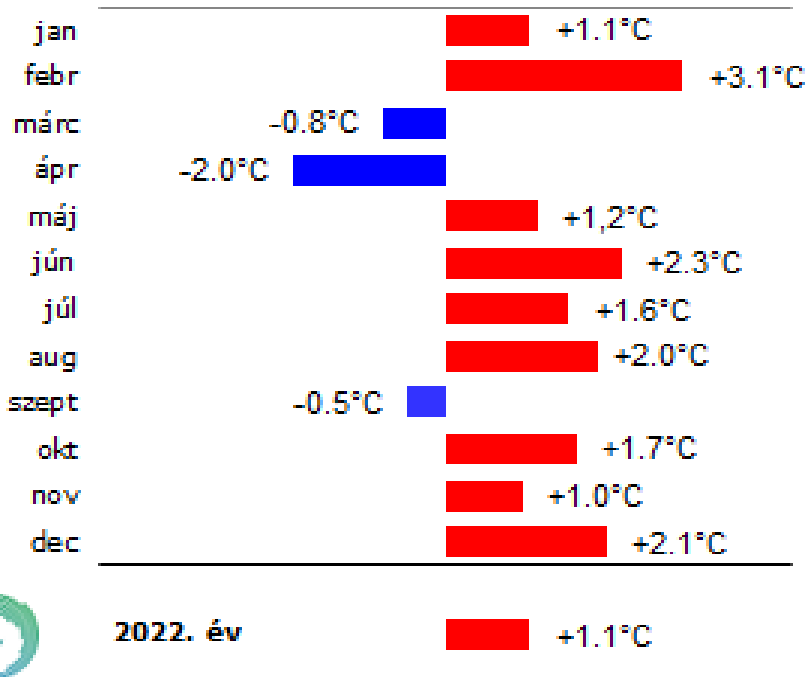
A 2022-es év időjárása és hatása a mezőgazdaságra

Az időjárás 2022-ben is nagymértékben befolyásolta a mezőgazdaságban a növénytermelési ágazat növénykultúráinak hozamait. A helyi károk és az aszály intenzitása évről évre egyre erősebb, ami az időjárás szélsőséges jellegének fokozódását is mutatja. A piaci szereplők különösen az aszály és a jégkár elleni biztosítást kötötték meg a szolgáltatóknál, de népszerűek a viharkár elleni biztosítások is.

Az országos középhőmérséklet 2022-ben 1,1 °C-kal múlta felül az 1991–2020-as éghajlati normál átlagot, és 11,83 °C-os középhőmérsékleti értéket hozott, így az elmúlt 122 év 3. legmelegebb éve volt. A nyár folyamán komoly hőségperiódusokat tapasztalhattunk 2022-ben, hőségnapból (T_{max} ≥ 30 °C) országos átlagban a normálnál (29 nap) jóval többet, 48 napot (2021-ben 42 nap volt) mértek. A forró napok száma (T_{max} ≥ 35 °C) országos átlagban a normálnál (3 nap) 8 nappal (2021-ben 5 nappal) több volt. 2022 nyarán az Alföld jelentős részén 30-35 hőhullámos nap fordult elő, még ennél is több (35-40 nap) volt Csongrád-Csanád vármegyében. A 2022-es nyár legmagasabb hőmérsékletét (41,5 Celsius-fokot) július 23-án Kiskunfélegyházán mérték. A 2022-es évben is többször tapasztalhattuk meg a szélsőséges időjárási viszonyokat, heves zivatarokat. A jégelhárító (JÉGER-3. pillér) rendszer 2022-ben is aktívan részt vett a jégeső okozta károk csökkentésében. A 2022-es év nem a jégkárokról lesz emlékezetes a termelők és a biztosítók számára, hanem a jelentős aszály miatt, amely negatívan befolyásolta a szántóföldi növények, de még az ültetvények hozamait is hazánk több mint felén.

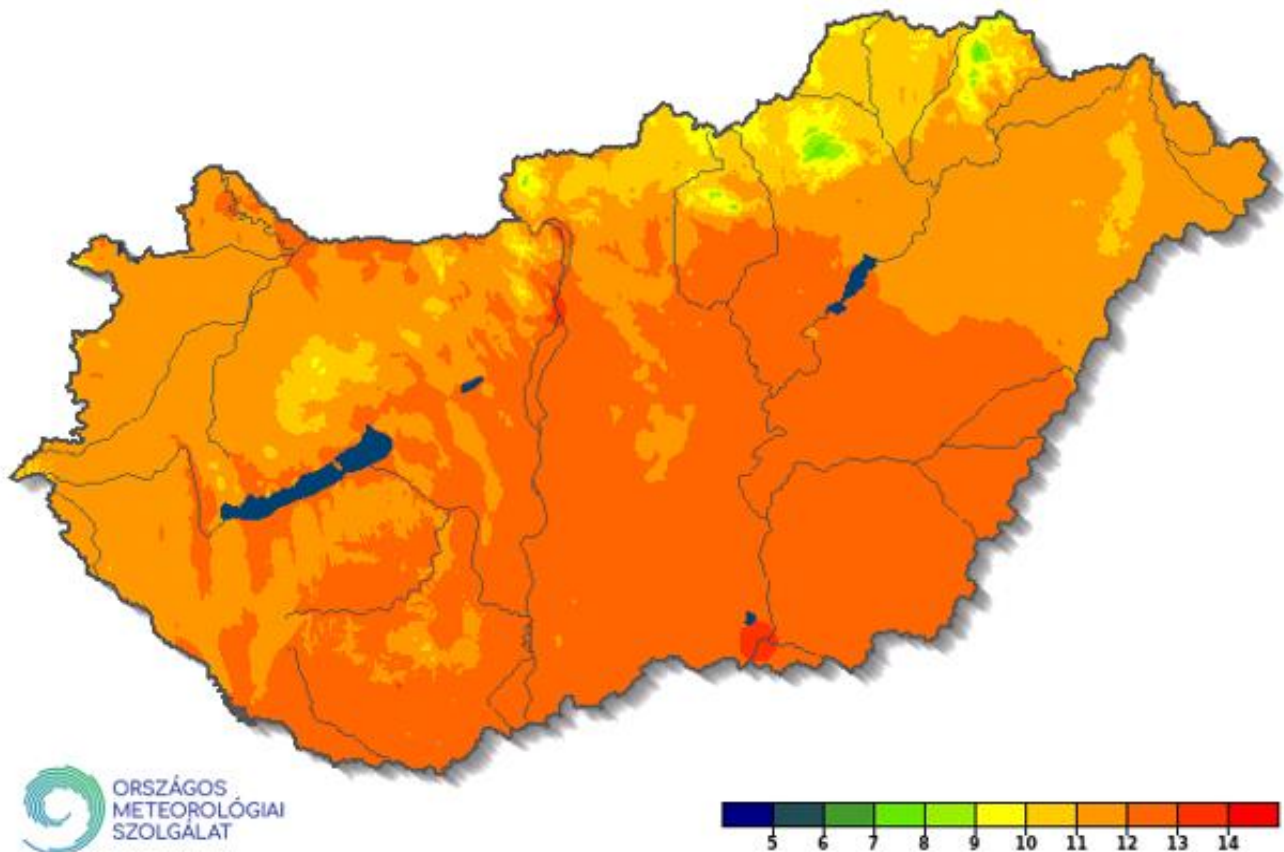
Az ország jelentős részét 11–13 °C-nál magasabb éves középhőmérsékletek jellemezték 2022-ben (3. és 4. ábra). Az évi középhőmérséklet Szeged és Budapest környékén 13 °C fölé emelkedett. Az Északi-középhegységben jobbra 9–11 °C volt jellemző. A Mátra, a Bükk, a Zempléni-hegység és a Börzsöny legmagasabban fekvő régióiban az évi átlag 8 °C alatt maradt.

3. ábra: **Az országos havi középhőmérséklet eltérése a sokévi (1991–2020-as) átlagtól 2022-ben (homogenizált, interpolált adatok alapján)**

Forrás: Országos Meteorológiai Szolgálat

4. ábra: A 2022. évi középhőmérséklet Celsius-fokban (homogenizált, interpolált adatok alapján)

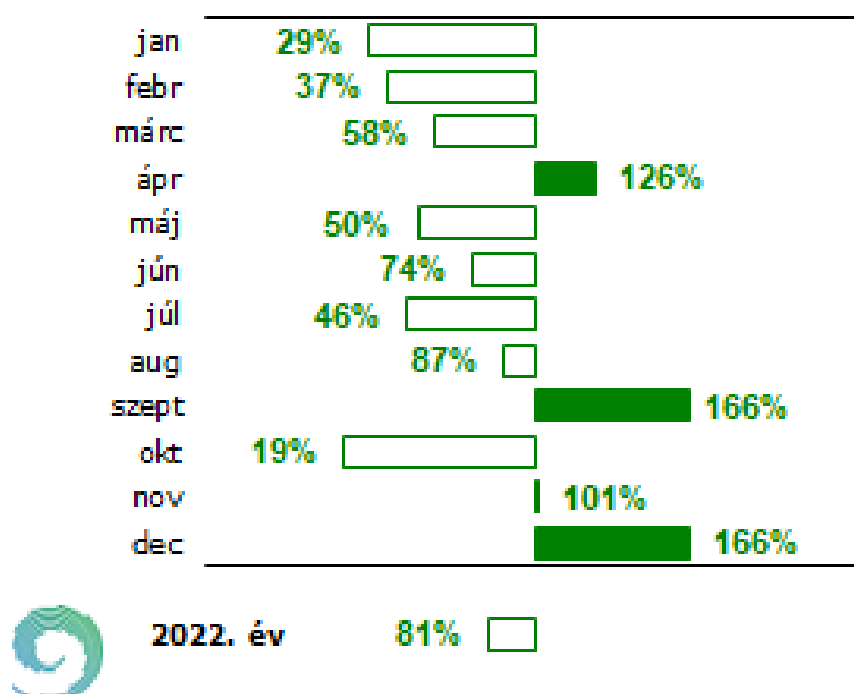
Forrás: Országos Meteorológiai Szolgálat

Az országos évi csapadékmennyiség 497 mm volt 2022-ben, ami 17 mm-rel kevesebb az előző évinél. A 2022-es évben nyolc hónapban hullott az átlagosnál kevesebb csapadék. Legszárazabbnak január, február, május, július és október hónapok bizonyultak, ugyanis több mint 50 százalékkal maradtak el a havi csapadékösszegek a sokéves átlagtól. Tiszakarádon július 30-án 24 óra alatt özvényszerűen, összesen 123,2 mm csapadék hullott, ami több mint egy teljes hónap csapadékmennyisége. A legmagasabb éves csapadékösszeg 799,8 mm (Csörnyeföld, Zala vármegye), a legalacsonyabb csapadékmennyiség 308,7 mm (Szolnok repülőtér) volt 2022-ben (5. és 6. ábra). A Dunántúlon több (400–600 mm), a Duna vonalától keletre kevesebb (350–450 mm) csapadék hullott. A Dunántúl délnyugati részén 650 mm-t meghaladó területek is voltak. A legszárazabb az Alföld volt, ahol 350–450 mm között alakult az éves csapadékmennyiség. Az ország jelentős részén a megszokott csapadékmennyiség 60–90 százaléka hullott le. A megszokott éves csapadéknak Dunántúlon 80–90, a Duna-Tisza közén 60–100, míg a Tiszántúlon 60–90 százaléka volt jellemző. A legnagyobb negatív anomália az Alföld középső részén adódott, itt kisebb foltokban az átlagos csapadékmennyiség 50–60 százaléka, míg nagyobb területen 60–70 százaléka hullott az év során.

A kevés csapadék területi és időbeli eloszlása szélsőségesen alakult. Március közepéig erős északnyugati áramlás és egymást követő időjárási frontok jellemezték hazánkat számottevő csapadék nélkül. A tél folyamán az ország jelentős részén nem töltődött fel nedvességgel a talaj, és már a felszín közeli réteg is egyre jobban kiszáradt. Áprilusra megérkezett az eső és az aszály is megszűnt, de a csapadékhiány megmaradt. Ezután jöttek a tavaszi fagyok, melyek lecsaptak a gyümölcsösökre. A májusi időjárásnak és a csapadéknak köszönhetően a Dunántúl nagy részén és az Alföld déli, délnyugati tájain enyhült az aszály, ugyanakkor az ország északkeleti felén, ahol elenyésző mennyiségű csapadék vagy semmi nem esett tovább fokozódott a szárazság, ami már nemcsak a tavaszi vetésű növényeket, hanem az őszi vetésűeket is egyre súlyosabban érintette. Júniusban a Dunántúlon jelentős mennyiségű csapadék hullott

és kellően átnedvesítette a talajt, de keleten tovább fokozódott a csapadékhiány és az aszály. Az ország nagy részén tapasztalt meleg és a rendkívül száraz időjárás felgyorsította a gabonák és a repce érését, valamint a nyári növények is nagyon megsínylettek a júniusi aszályt és a forróságot. Júliusban már a Dunántúl keleti felén is egyre nagyobb területen jelentkezett a súlyos szárazság. A hónap közepén kezdődő hőség sajnos tovább fokozta a csapadékhiány amúgy is egyre jelentősebb hatásait, és a növények már csaknem országszerte szenvedtek a hosszan elhúzódó, nagyfokú aszálytól. Az augusztus eleji hőség tovább fokozta a szárazságot, a hó közepén érkező csapadék mennyisége így már a napraforgón és a kukoricán nem segített, de a legelők állapotán még javított és az őszi gyümölcsök hozamát is növelte. Az őszi csapadékkal kezdődött és a tartós lehűlés még fagyveszélyes hajnalokat is eredményezett bizonyos területeken. Ez a betakarítási munkákat hátráltatta, de a talajok feltöltődése jó ütemben haladt, mely az őszi kalászosok vetésének és a repce fejlődésének is egyaránt kedvezett.

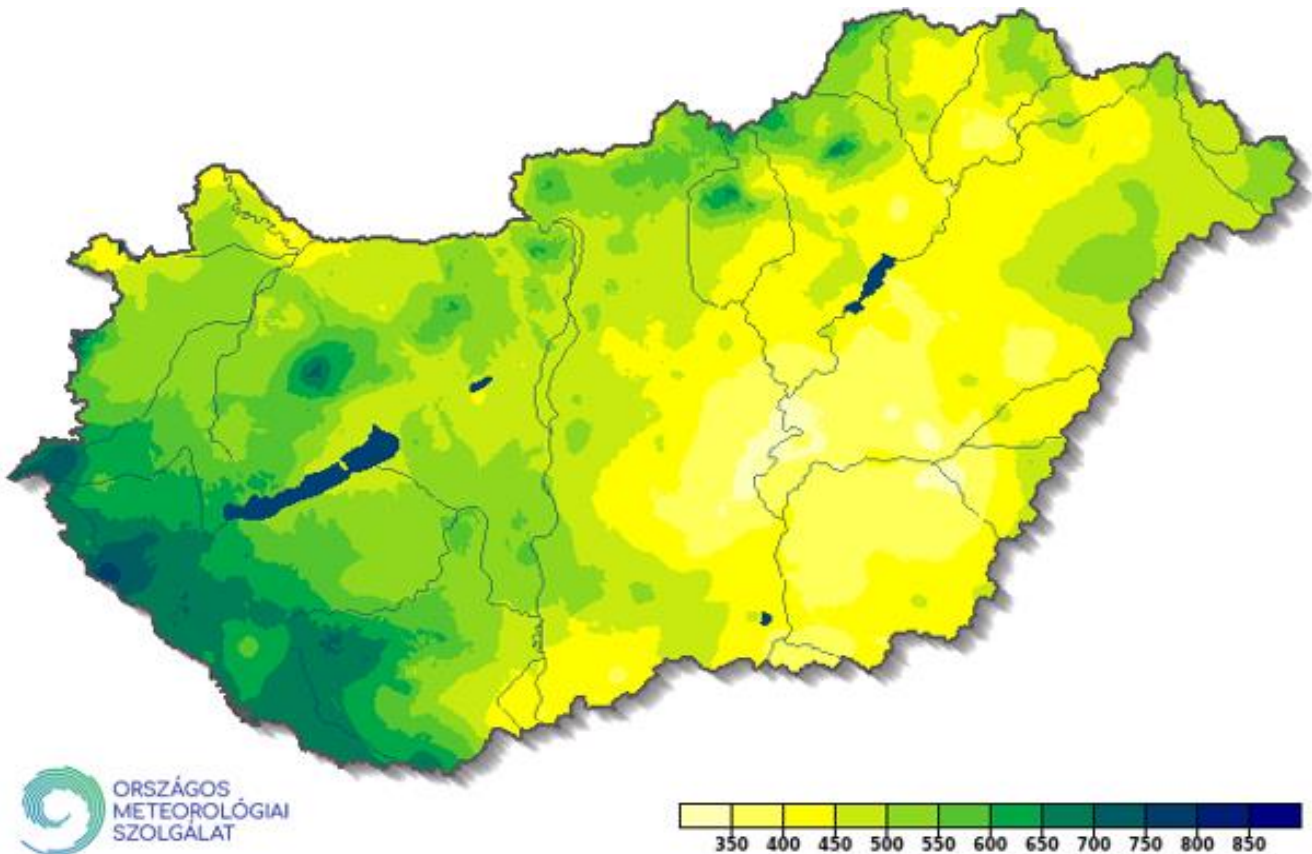
5. ábra: **Havi csapadékösszegek 2022-ben az 1991–2020-as normál százalékában (homogenizált, interpolált adatok alapján)**

Forrás: Országos Meteorológiai Szolgálat

6. ábra: A 2022. évi csapadékösszeg mm-ben (homogenizált, interpolált adatok alapján)

Forrás: Országos Meteorológiai Szolgálat

A bejelentések alapján az aszálykárok a Dunától keletre fekvő vármegyék mindegyikét, illetve Fejér, Veszprém vármegyét és a Kisalföldet érintették a legsúlyosabban. A szántóföldi növénykultúrák közül leginkább a kukorica, napraforgó volt érintett, de emellett a búza, árpa, repce, szója és tritikálé hozamai is csökkentek. Az ültetvények közül a szárazság megviselte az almát, körtét, szilvát és a szőlőt is.

Az időjárási viszontagságai (nyári forróság és jelentős csapadékhiány) miatt bekövetkezett káresemények jelentős növekedésére az érintett biztosítók a kárrendezési folyamatok felgyorsításával reagáltak. Növelték a kárszakértői kapacitásukat, az érintett területekre csoportosították át a szakértőiket és gyorsították a bejelentések kárrendezésén. Videós kárrendezést is foganatosítottak azoknál, ahol nagyon magas (80 százalék feletti) volt a kár, és előfordult, hogy szemle nélkül is lezártak kárrendezési folyamatot. Mindezen intézkedéseknek köszönhetően a biztosítók bírták az erős rohamot, és a mezőgazdasági biztosítást kötő termelők is időben jutottak hozzá a káruk miatti kifizetésekhez.

A mezőgazdasági biztosítások alakulása 2022-ben

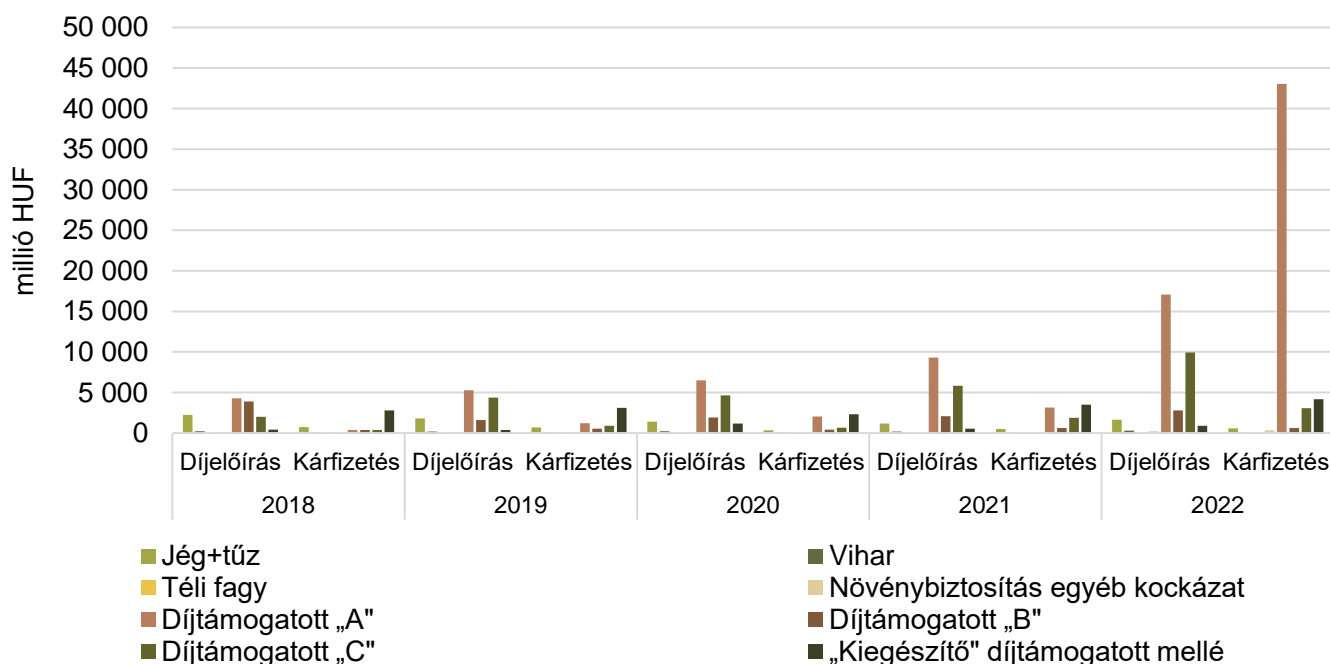
A mezőgazdasági díjbevételek összesen 36,4 milliárd forintot (+65,3 százalék), a kárkifizetések 52,9 milliárd forintot (+414,1 százalék) tettek ki 2022-ben. Így a bevételek másfélszeresére, a kifizetések több mint ötszörösére növekedtek az előző évhez képest.

A növénybiztosításoknál a díjfizetés 32,9 milliárd forint (+71,4 százalék 2021-hez képest), a kárkifizetés 51,8 milliárd forint (+434,3 százalék 2021-hez képest) volt. Az állatbiztosítási ágazat 2022. évi díjbevétele 1142,8 millió forintot, a kárkifizetése 562 millió forintot (a díjfizetés 70,8 százalékkal, a kifizetés 238,6 százalékkal növekedett az előző évhez képest) ért el. Az előző évben tapasztalt növekedés jelentősen megugrott mindkét szakterületnél. A vagyon- és felelősségbiztosítások díjelőírása 2356,5 millió

forint, a kárfizetése 579 millió forint volt. A mezőgazdasági biztosítások átlagos kárhányada 2022-ben 145,3 százalék volt, a növénybiztosításoké 157,3, az állatbiztosításé 49,2, illetve a vagyon- és felelősség-biztosítás kárhányada 24,6 százalékot tett ki. Minden fő kategóriánál növekedtek, de a legjelentősebb és legmeghatározóbb a növénybiztosítások esetében történt emelkedés volt.

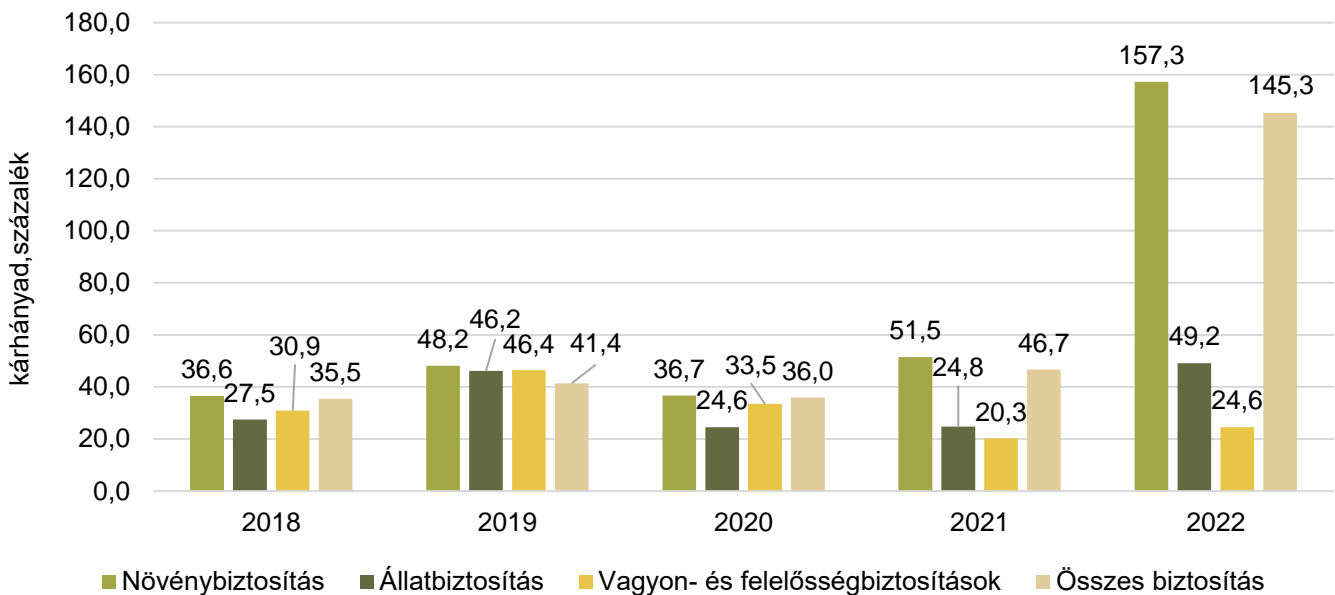
A nem díjtámogatott növénybiztosítások esetén a jég-, tűz- és viharkárra kötöttek legtöbbször (13 295 biztosított) biztosítást. A jég és tűz kockázati tényező esetén 35,9 százalékos, a vihar esetén 1,2 százalékos kárhányad keletkezett 2022-ben, csökkent az előző évhez képest. Az összes növénybiztosítást vizsgálva legnagyobb mértékű, 455,6 százalékos kárhányad (amely az előző évihez képest 209,7 százalékpontos csökkenést jelent) a kiegészítő biztosításoknál keletkezett (7. és 8. ábra).

7. ábra: **A növénybiztosítások díjelőírásának és kárfizetésének alakulása kockázati tényezők és csomagok szerint, 2018–2022**

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Osztály

8. ábra: **A kárhányadok alakulása a főbb mezőgazdasági biztosítási csoportoknál Magyarországon, 2018–2022**

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Osztály

A hazai díjtámogatott biztosítási piacon az „A” típusú növénybiztosítás az összes díjtámogatott és a hozzá kapcsolódó kiegészítő biztosítások díjelőírásának 55,7 százalékát (+3,3 százalékpont), kárfizetésének 84,6 százalékát (+40,3 százalékpont) tette ki 2022-ben. A díjtámogatott növénybiztosításból (a kiegészítő biztosítások elhagyásával) a legnagyobb részesedést továbbra is az „A” típusú érte el: a díjbevételek 57,4 százalékát, míg a kárkifizetések 92,2 (36,5 százalékponttal nőtt) százalékát adta. A díjtámogatott biztosítások díjbevétele 12,6 milliárd forinttal nőtt, ami 72,9 százalékos emelkedést jelent, a kiegészítő biztosításoké szintén emelkedett 388,8 millió forinttal 2022-ben az előző évhez képest.

A kárhányadok 2022-ben az előző évhez viszonyítva a díjtámogatott növénybiztosításoknál és a kiegészítő szerződéseknél egyaránt növekedtek. A díjtámogatott növénybiztosítás átlagos kárhányada 156,8 százalékot tett ki 2022-ben. A kiegészítő biztosításkötések figyelembevételével – amelyeket a díjtámogatott biztosításokra kötöttek – a kárhányad 165,7 százalékra nőtt (1. táblázat), ami 2021-hez képest 114,2 százalékpontos növekedést jelentett.

A díjtámogatott biztosítások esetén a biztosítottak számában 2022-ben a „B” típusú kivételével (–2,2 százalék) a másik két típusnál növekedés alakult ki. A díjtámogatott biztosítást választó biztosítottak száma (31 502 fő, darab) 12,1 százalékkal nőtt 2021-hez képest (9. ábra). A „B” típusnál a csökkenő biztosítottak száma mellett a biztosított terület 7,1 százalékkal mérséklődött, a díjbefizetés 34,3 százalékkal és a kárkifizetés 30,6 százalékkal nőtt 2021-hez képest.

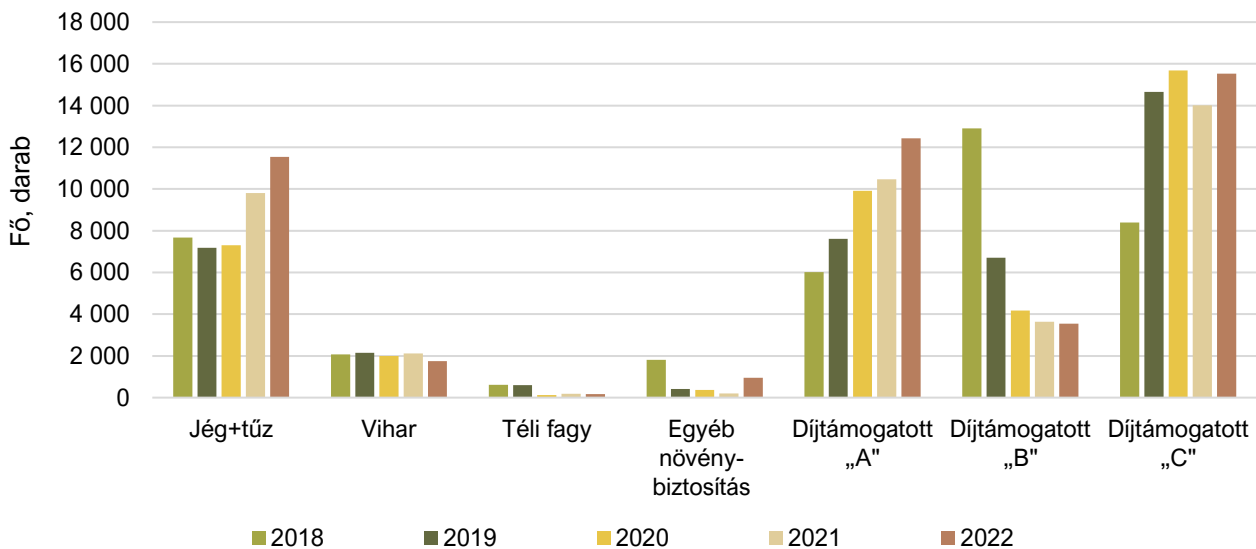
Egyre több gazdálkodó köt növénybiztosítást, mert a korábban nem jellemző időjárási jelenségek (aszály, fagyok stb.) fontossá tették számukra, hogy védekezzenek. Természetesen van lehetőség jéghálóval védekezni a jég ellen, öntözéssel az aszály ellen, vannak a fagy ellen is védekezési lehetőségek – de ezek komoly beruházást igényelnek, kissé bizonytalanok és nem minden termelő engedheti meg magának. Viszont szeretnék az esetleges jövedelemkiesést és az ezzel járó károkat csökkenteni, így a biztosítókhoz fordulnak. A szerződések megkötésekor a biztosítók csomagbiztosításokat kötnek általában, amely átfedésekhez vezet a díjtámogatott biztosítások A, B és C típusainál, illetve a kiegészítőnél szereplő szerződés és biztosítottak számával. A gazdálkodóknak megéri kiegészítő biztosítást kötni, mivel így teljesebb a biztosítási védelmük és ezáltal magasabb összegű kártérítéshez juthatnak, vagy olyankor is jár nekik kártérítés, amikor alapesetben nem kapnának.

1. táblázat: **A hazai díjtámogatott biztosítási piac alakulása Magyarországon, 2019–2022**

Kockázati csoportok, 2019	Biztosítottak száma* (fő, db)	Díjelőírás (millió HUF)	Kárfizetés (millió HUF)	Kárhányad (%)
Díjtámogatott „A”	7 647	5 288,8	1 203,2	22,8
Díjtámogatott „B”	6 721	1 593,5	533,3	33,5
Díjtámogatott „C”	14 674	4 376,6	904,2	20,7
Díjtámogatott összesen	–	11 258,9	2 640,7	23,5
„Kiegészítő” díjtámogatott mellé	26 646	375,0	3 103,2	827,6
Díjtámogatott és kiegészítő összesen	–	11 634,0	5 743,9	49,4
Kockázati csoportok, 2020	Biztosítottak száma (fő, db)	Díjelőírás (millió HUF)	Kárfizetés (millió HUF)	Kárhányad (%)
Díjtámogatott „A”	9 914	6 496,5	2 055,2	31,6
Díjtámogatott „B”	4 178	1 933,4	416,7	21,6
Díjtámogatott „C”	15 683	4 639,7	650,5	14,0
Díjtámogatott összesen	–	13 069,6	3 122,4	23,9
„Kiegészítő” díjtámogatott mellé	28 683	1 159,9	2 314,6	199,6
Díjtámogatott és kiegészítő összesen	–	14 229,5	5 437,0	38,2
Kockázati csoportok, 2021	Biztosítottak száma (fő, db)	Díjelőírás (millió HUF)	Kárfizetés (millió HUF)	Kárhányad (%)
Díjtámogatott „A”	10 461	9 301,6	3 131,8	33,7
Díjtámogatott „B”	3 630	2 069,1	609,3	29,4
Díjtámogatott „C”	14 012	5 848,6	1 887,1	32,3
Díjtámogatott összesen	–	17 219,2	5 628,2	32,7
„Kiegészítő” díjtámogatott mellé	23 037	526,5	3 503,3	665,3
Díjtámogatott és kiegészítő összesen	–	17 745,7	9 131,5	51,5
Kockázati csoportok, 2022	Biztosítottak száma (fő, db)	Díjelőírás (millió HUF)	Kárfizetés (millió HUF)	Kárhányad (%)
Díjtámogatott „A”	12 423	17 080,0	43 035,2	252,0
Díjtámogatott „B”	3 549	2 779,0	603,1	21,7
Díjtámogatott „C”	15 530	9 916,3	3 049,5	30,7
Díjtámogatott összesen	–	29 775,2	46 687,8	156,8
„Kiegészítő” díjtámogatott mellé	26 106	915,3	4 169,9	455,6
Díjtámogatott és kiegészítő összesen	–	30 690,5	50 857,7	165,7

* A biztosított termelők és vállalkozások adják a biztosítottak számát.
 Forrás: AKI Agrárstatisztikai Osztály

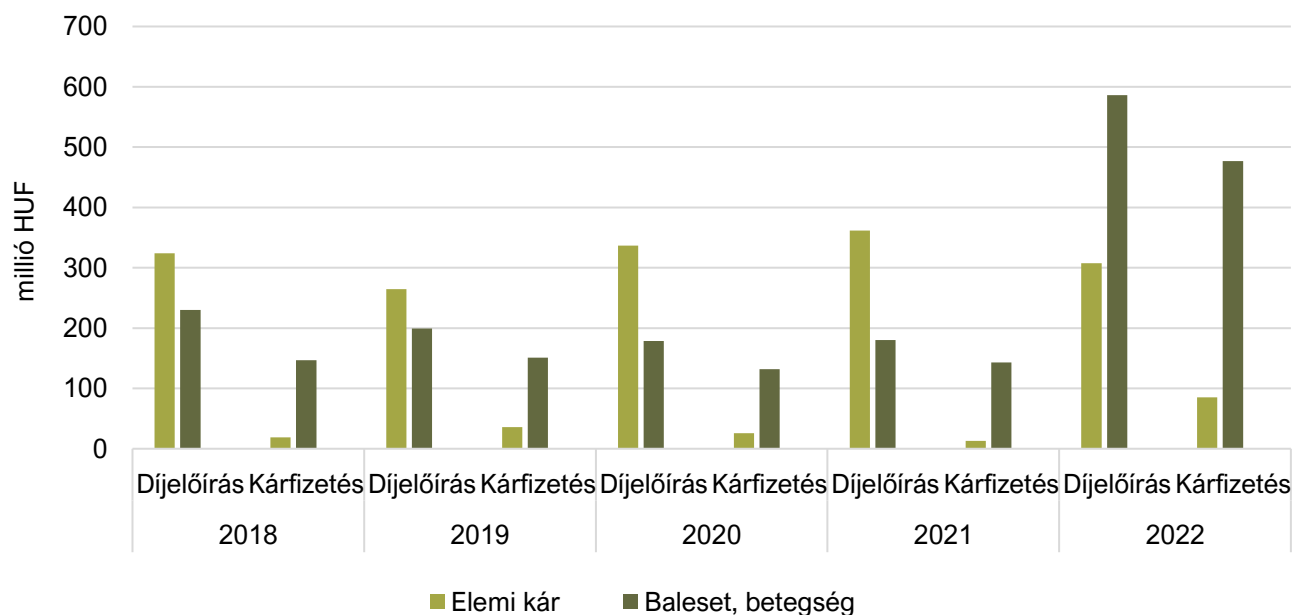

9. ábra: **A biztosítottak számának alakulása kárnemenként a növénybiztosítások esetében, 2018–2022**

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Osztály

Az állatbiztosítások közül 2022-ben továbbra is az elemi károkra kötöttek legtöbben (1327) biztosítást, így 307,8 millió forint folyt be, amelyből 8,5 millió forint került vissza a termelőkhez kárfizetésként. A betegség- és balesetbiztosítások kárhányada 81,4 százalékot tett ki, ez a kárnem volt a legjelentősebb az állatbiztosítások közül befizetések és kifizetések esetén is. Az egyéb járványos megbetegedésekre nem történt kárfizetés 2022-ben (10. ábra).

A vagyon- és felelősségbiztosításoknál 2022-ben (az előző éveknek megfelelően a mezőgazdasági vagyonbiztosítások domináltak) a befolyt díjelőírás 2356,5 millió forint volt, melyből 579 millió forint kártérítési összeget fizettek ki (+32,5 százalék) a biztosítók a termelők részére, ezáltal a kárhányad itt is növekedett, 24,6 százalék volt (+4,3 százalékpont) 2021-hez képest. Egyre több beruházás zajlik a mezőgazdaságban, melyek értékét érdemes megóvni, ezt a gazdák is belátják, hiszen a mezőgazdasági vagyonbiztosítások mutatóinál növekedést tapasztalhattunk.

10. ábra: **A magyarországi állatbiztosítások díjelőírásainak és kárfizetéseinek alakulása, 2018–2022**

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Osztály

Súlyos károk jellemezték a 2022-es évet is, az előző évhez képest jelentősen növekedtek a kárhányadok (bár a III. pillérként emlegetett JÉGER jégkarmérséklő rendszer enyhített valamelyest a növekedésen, mivel a jégkárok csökkentésében továbbra is nagy szerepet játszott). Óriási károk keletkeztek, főleg a szántóföldi növénykultúrákban az aszály sújtotta területeken, és már nemcsak a nyári forróság által okozott szárazság, hanem az őszi, téli csapadékhiány is fontos tényezővé lépett elő. A 2022-es évi események sokáig emlékeztetéseket lesznek az agrárbiztosítóknak, hiszen erős negatív egyenleget eredményezett számukra. Az adatgyűjtés indulása (2016) óta nem volt ilyen év, ahol a kárfizetések több mint 45 százalékkal meghaladták a díjbevételeket. A következő biztosítási évben a díjtételeknél emelkedés várható és szigorodhat a kockázat elbírálás a biztosítások megkötésekor. A biztosító egyesületeknél 2023-ban várhatóan nem köthetnek biztosításokat a termelők és egy egyesület engedélyét 2023 március elején az MNB visszavonta.

A termelők részére 2021-től az állam a mezőgazdasági termelők jövedelemingadozásainak mérséklését és a jövedelmek stabilizálását segítő új konstrukciót alakított ki, a mezőgazdasági krízisbiztosítási rendszert (továbbiakban: MKBR), mely az egyes mezőgazdasági ágazatok valamennyi kockázatát kezelni tudja. Az MKBR egy olyan átfogó kockázatkezelési eszköz, mely a biztosítás és a támogatás elemeit ötvözi. Hiszen a többi eszközzel ellentétben nemcsak az időjárás okozta károk, hanem termelési, gazdasági és piaci kockázatok ellen is nyújt pénzügyi védelmet a gazdaságok jövedelmezőségének szinten tartására. Az új, IV. pillér bevezetésével az állattenyésztési, a növénytermesztési és kertészeti ágazattal foglalkozó termelőknek lehetőségük nyílt a piaci zavarokból (kereskedelmi korlátozások), áringadozásokból (például inputköltségek növekedéséből) eredő vagy a gondos termelés ellenére is elszenvedett (természeti csapásból, pandémiából) veszteségeik ellen gazdaságukat biztosítani.

A krízisbiztosítási rendszerben való részvétel önkéntes és a termelői öngondoskodáson alapul. A rendszerhez csatlakozó termelő 3 évig vállal részvételt és ezen időszak alatt évente krízisbiztosítási hozzájárulást fizet, amelynek alapja a mezőgazdasági termelő által használt termőföld területe, illetve az átlagos állatállomány. Az MKBR tagjai időszakosan gazdasági és pénzügyi adatokat szolgáltatnak a referencia-időszakra és a tárgyévre vonatkozóan a gazdaságuk mezőgazdasági jövedelmének megállapításához. Ha a termelő mezőgazdasági tevékenységéből származó tárgyévi jövedelme, a referenciaidőszak

jövedelméhez képest, a termelőnek nem felróható okból 30 százalékot meghaladó mértékben csökken, akkor a krízisbiztosítási rendszeren keresztül a kölcsönös kockázatkezelési alap kedvezményezettje lesz. Vagyis a kockázatkezelési alapról a termelő krízisbiztosítási kompenzációra tarthat igényt. A kompenzációs összeg maximuma a jövedelemkiesés 69,9 százaléka, minimuma a hozzájárulás összegének 120 százaléka.

A biztosításokkal ellentétben az MKBR-ben a kompenzáció megállapításának nem része a tényleges kár felmérése, hiszen a termelők jövedelemcsökkenését a szolgáltatott adatokból határozzák meg. A kár-felmérés helyett a Magyar Államkincstár rendszeres ellenőrzést folytat le a csatlakozott termelőknél az adatok valóságának biztosítása céljából. Ezen folyamat része, hogy a termelők által nyújtott adatokat különböző rendszerekkel és adatbázisokkal kötik össze, továbbá az AKI közel 200 ellenőrző algoritmusával vizsgálják meg, és a felmerülő anomáliákat tisztázzák az ügyféllel. 2021-ben 136, míg 2022-ben további 53 mezőgazdasági vállalkozás csatlakozott – vállalva a krízisbiztosítási feltételeket – és felelt meg a sok ellenőrzési szempontnak.

Táblázatok

2. táblázat: A mezőgazdasági biztosítások kockázati tényezők szerinti bontásban, 2022

Kockázati csoportok	Biztosítottak száma* (fő, db)	Dijelőírás (millió HUF)	Biztosított terület (ha)	Biztosítási összeg (millió HUF)	Kárfizetés (millió HUF)	Kárhányad (%)
Növénybiztosítás						
Nem díjtámogatott növénybiztosítások						
Jég és tűz	11 541	1 628	654 564	491 933	584	35,9
Vihar	1 754	324	45 543	31 526	4	1,2
Téli fagy	174	40	5 055	1 656	3	7,6
Növénybiztosítás egyéb kockázat	970	238	32 736	35 358	348	146,1
Díjtámogatott növénybiztosítások						
Díjtámogatott „A”	12 423	17 080	706 031	515 117	43 035	252,0
Díjtámogatott „B”	3 549	2 779	79 176	98 522	603	21,7
Díjtámogatott „C”	15 530	9 916	1 236 107	886 640	3 049	30,7
„Kiegészítő” díjtámogatott mellé	26 106	915	1 877 054	1 490 159	4 170	455,6
Növénybiztosítások	-	32 921	-	-	51 797	157,3
Állatbiztosítás						
Elemi kár	1 327	308	-	197 293	85	27,6
Betegség, baleset	126	586	-	5 661	477	81,4
Egyéb járványos betegségek	283	249	-	21 478	0	0,0
Állatbiztosítások	-	1 143	-	-	562	49,2
Erdőbiztosítás						
Erdőbiztosítások	-	12	-	-	2	16,1
Vagyon- és felelősségbiztosítások						
Mezőgazdasági vagyon	5 895	...	-	5 323 899	...	25,6
Mezőgazdasági felelősség	...	...	-	...	...	10,7
Vagyon- és felelősségbiztosítások	-	2 356	-	-	579	24,6

... = Adatvédelmi ok miatt nem megjeleníthető, – nincs adat.

* A biztosított termelők és vállalkozások adják a biztosítottak számát.

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Osztály

3. táblázat: A biztosítók mezőgazdasági biztosításai kockázati tényezők szerinti bontásban, 2022

Kockázati csoportok	Biztosítottak száma* (fő, db)	Díjelírás (millió HUF)	Biztosított terület (ha)	Biztosítási összeg (millió HUF)	Kárfizetés (millió HUF)	Kárhányad (%)
Növénybiztosítás						
Nem díjtámogatott növénybiztosítások						
Jég és tűz	11 327	1 567	644 226	485 101	583	37
Vihar	1 715	321	45 148	31 260	4	1
Téli fagy	169	39	5 033	1 644	3	8
Növénybiztosítás egyéb kockázat	970	238	32 736	35 358	348	146,1
Díjtámogatott növénybiztosítások						
Díjtámogatott „A”	10 776	16 243	668 869	505 050	41 449	255
Díjtámogatott „B”	3 204	2 666	77 619	95 697	589	22
Díjtámogatott „C”	14 298	9 378	1 169 237	832 688	2 905	31
„Kiegészítő” díjtámogatott mellé	23 339	842	1 774 694	1 408 860	3 952	469
Növénybiztosítások	-	31 295	-	-	49 833	159
Állatbiztosítás						
Elemi kár	1 327	308	-	197 293	85	28
Betegség, baleset	124	585	-	5 650	477	81
Egyéb járványos betegségek	283	249	-	21 478	0	0
Állatbiztosítások	-	1 142	-	-	562	49
Erdőbiztosítás						
Erdőbiztosítások	-	12	-	-	2	16,1
Vagyon- és felelősségbiztosítások						
Mezőgazdasági vagyon	5 895	...	-	5 323 899	...	25,6
Mezőgazdasági felelősség	...	...	-	...	...	10,7
Vagyon- és felelősségbiztosítások	-	2 356	-	-	579	24,6

... = Adatvédelmi ok miatt nem megjeleníthető, – nincs adat.

* A biztosított termelők és vállalkozások adják a biztosítottak számát.

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Osztály

